

Atidžiai perskaityk tekstą ir atlik užduotis.

Užmigo mažoji Zitutė ir sapnuoja, kad tupi ji kažkur tamsiame rūsyje ant braškių uogienės stiklainio. Apsidairiusi ūmai susivokia, kad sėdi pas garsiąją raganą žiurkę Liolį burtininkės priimamajame ir kantriai laukia savo eilės. Netrukus atsitaro raganos kabineto durys ir pro jas išskrenda kiškis Viktoras – mojuoja jis laimingas galingais vištos sparnais ir kyla tiesiai pro atvirą rūšio langą padangėn. Suskamba varpelis, pro duris išlenda Liolios ūsai bei raudonos raganiškos akys. Ragana ir sako maloniu balsu:

– Ar yra dar laukiančių? Prašom užeiti.

Zita užėina, atsisėda ir baugiai dairosi po paslaptinę tamsų kambarį. Mato – sienos vien kryžiuočių voratinkliais nukabinėtos, ant stalo dega stora žvakė, ant lentynų kažkokie aštrūs metaliniai įrankiai sudėti...

– Kuo norėtum pasiversti? – klausia Liolia.

– Aš norėčiau būti žmogum, – atsako Zita ir kažkodėl susidrovėjusi net akis po stalu nudelbia. O ten, po stalu, žaismingai šnypšdamos šliaužioja visokios gyvatės ir smaugliukai. Zita tik sucypia ir kojas po savim pariečia, kad kartais koks smauglys jos neprarytų.

– Nesijaudink, tai gerai išauklėti padarai. Jie mano ligonių nepuola, – nuramina Zitą geroji ragana Liolia ir klausinėja toliau: – O kodėl tu norėtum pavirsti žmogumi? Kodėl tau nepatinka dabartinis pavidalas?

– Matote, gerbiamoji ragana, man labai nusibodo bijoti, – atsako vis dar iš išgąščio virpėdama Zita. – Suprantate, mes, pelės, turime tiek daug priešų ir tie priešai tokie baisūs... Mus gauda visokie sužvėrėję katinai, žmonės mums stato spąstus arba priberia į maistą nuodų. O miškuose mus medžioja vanagai ir pelėdos. Tai argi čia gyvenimas, kai visą laiką turi bijoti, kad tik nepakliūtum kokiam nors baidyklei į nagus?!

– Ir tu manai, kad tapusi žmogumi bijosi mažiau? – geraširdiškai nusijuokia Liolia. – Negi tu manai, kad žmonės turi mažiau priešų? Tu klysti! Žmonės irgi kariauja vieni su kitais, jie turi prisigaminę begalę visokių siaubingų ginklų, nuodų, kuriais vienas kitą žudo. Be to, dauguma žmonių ir patys kasdien vartoja visokius nuodus bei žudosi laisva valia – be jokių priešų ir spąstų.

– Negali būti, – nustemba Zita. – O kodėl jie taip daro?

– Matai, Zitele, – aiškina ragana, – dauguma žmonių mano, jog nuodijimasis yra didelis malonumas. Dėl to jie rūko dūmus bei geria nuodus iš gražių blizgančių krištolinių taurių. O prieš išgerdami, jie tomis taurėmis dar susidaužia ir vienas kitam pasako „į sveikatą“...

– Koks siaubas! – išsigandusi Zita vėl užsidengia letenėlėmis akis. – O aš maniau, kad žmonės labai protingi...

– Nesąmonė, – tęsia savo nelinksimą pasakojimą ragana Liolia, – apie žmones aš tau galiu dar ne tokių dalykų papasakoti. Baisiausia yra tai, kad dauguma žmonių kasdien mintija visokias bjaurias, piktas, pavydžias mintis, kurios taip pat yra baisiausi nuodai: jos užteršia orą, įsiskverbia bei apnuodija ir kitų žmonių mintis... Taigi siūlau tau gerai pagalvoti, ar išties nori pasiverst žmogum. O gal tau iš pradžių užtektų – kaip ir tam kiškiui Viktorui – pasiverst kokia nors višta ir pabandyt paskraidyti. Jis irgi norėjo iškart pasiversti ereliu, bet aš atkalbėjau. Na, tai kaip – ar sutinki pasiversti višta, ar vis dėlto būtinai nori būti žmogumi?

– Ne, žmogum pasiversti aš gal jau ir nebenoriu. Tačiau ir višta būti nenorėčiau. Nei aš kiaušinių dėti moku, nei kudakuoti, – ėmė dvejoti Zita.

– O! Tai labai lengvai išmokstama, – ramino ragana Liolia nedrąsiąją pacientę.

– Jei leisite, tai aš eisiu namo ir dar truputį pagalvosiu. O paskui ateisiu po poros dienų, – paprašė Zita ir ragana Liolia sutiko.

– Jeigu jau namo, brangioji, – nusišypsojo Liolia ir paėmė nuo stalo stebuklingąją burtų lazdele, – tai tuoj aš tave tenai nugabensiu...

Sulig tais žodžiais Liolia trinktelėjo lazdele per stalą, pasigirdo baisus trenksmas, pasipylė žiežirbos, dūmai ir... pelytė Zita pabudo – vėl po lova, savo jaukiame šiltame urvelyje.

Vos prabudusi pasiražė, vis dar užsimerkusi, iškišo savo smailią nosytę iš urvelio ir uosto: gal jau kur nors kvepia skaniais lašinukais ar olandišku sūriu, gal mama jau grįžo iš parduotuvės? Nieko neužuodusi, ėmė Zita ir atsimerkė – tačiau ir dabar mamos niekur neišvydo. Tad nutarė, jog mamos, matyt, dar reikia kantriai palaukti.

Vytautas V. Landsbergis. Pelytė Zita. Vilnius, 2005. P. 20 – 25.

1. Parašyk, koks pagrindinis šio kūrinio veikėjas.

(1 taškas)

2. Kur užmigusi atsiduria pelytė Zita:

- A burtininkės Liolios sapne;
- B savo urvelyje;
- C burtininkės priimamajame;
- D kryžiuočio voratinklyje.

(1 taškas)

3. Parašyk, kuo norėjo pavirsti kiškis Viktoras, o kuo pavirto.

(1 taškas)

4. Parašyk bent dvi priežastis, kodėl pelytei Zitai buvo baugus burtininkės kambarys.

(2 taškai)

5. Kas norėjo pavirsti žmogumi:

- A burtininkė.
- B kiškis;
- C višta;
- D pelytė.

(1 taškas)

6. Parašyk bent tris priežastis, kodėl Zita nebenori būti pele.

(2 taškai)

7. Pažymėk teiginį, kuris yra klaidingas:

- A Zita nusivylė žmogaus gyvenimu;
- B Zita tapo žmogumi;
- C Zita nepanoro būti višta;
- D Zita išliko savimi.

(1 taškas)

8. Parašyk, kodėl pelytė suabejojo, kad žmonės yra labai protingi.

(1 taškas)

9. Nuo ko nubudo Zita:

- A pasigirdus mamos balsui;
- B pasigirdus trenksmui;
- C nuo žalčiukų šnypštimo;
- D nuo skanaus maisto kvapo.

(1 taškas)

10. Koks tai kūrinys:

- A pasakėčia;
- B pasaka;
- C patarlė;
- D drama.

(1 taškas)

11. Sugalvok ir parašyk šio kūrinio pavadinimą.

(1 taškas)

12. Ragana Liolia pelytei papasakojo apie bloguosius žmogaus gyvenimo dalykus. Paprieštarauk raganai: parašyk kuo daugiau dalykų, kurie puošia žmogaus gyvenimą.

(1 taškas)

Kūrybinė teksto kūrimo užduotis

Skaitei istoriją apie pelytę Zitą. Pasirink **viena** iš apačioje pateiktų temų ir parašyk laišką.

Siūlomos temos:

Laiškas pelytei Zitai

Laiškas draugui

Laiškas burtininkei Lioliai

Rašydamas naudokis šiais patarimais:

- Nepamiršk parašyti kreipinio, pasisveikinti.
- Pasidomėk tuo, kuriam rašai.
- Papasakok apie save.
- Papasakok apie tai, kas tau atrodo labai svarbu.
- Atsisveikink.
- Nepamiršk pasirašyti.
- Patikrink, ar nepalikai klaidų. Jei radai, ištaisyk jas!